

Norske Kveners Forbund/Ruijan kveeniliitto

Tromsø 31.8.2015

Til KMD

Sami

Kvenske

Norske Kveners Forbund/Ruijan Kveeniliitto (NKF/RK)

HØRINGSUTTALELSE – Støtteordninger for nasjonale minoriteter

Vi ønsker først å si at det er positivt at departementet har gjort denne gjennomgangen, og er glade for at ønsket fra oss om en gjennomgang nå er imøtegått. Vi synes det er et godt dokument, men vi har noen innspill.

Som en generell kommentar er det et klart sprik mellom de mer eller mindre stramt definerte oppgavene organisasjonene forplikter seg til å ivareta gjennom antall lokallag, antall medlemmer og definert aktivitetsnivå, og den usikkerheten som er knyttet til størrelsen på bevilgningen som alle de nasjonale minoritetene skal dele på gjennom driftstildelingen. Vi ønsker at organisasjonene skal sikres en tildeling som klart dekker utgiftene til nødvendige ressurser, både et minimum av menneskelige ressurser og andre utgifter til administrasjon, reiser, formidling, ungdomsarbeid o.s.v.

Økt samlet bevilgning til de nasjonale minoritetene er nødvendig for at organisasjonene skal være kompetente, gode samarbeidspartnere for departementene, og ikke minst for at organisasjonene skal være i stand til å ivareta de nasjonale minoritetenes interesser bredt og med nødvendig dybdekunnskap innenfor alle felt. Særlig dette siste punktet er vel intensjonen med denne typen fordeling av midler og nødvendig for at Norge skal oppfylle en del av *Rammekonvensjonen for vern av nasjonale minoriteter*.

Belønning av høyt aktivitetsnivå

Vår organisasjon har en rekke prosjekter og aktiviteter som faller inn under høyt aktivitetsnivå

Et særtrekk som følge av situasjonen for kvensk språk og den svake støtten språket får fra statlig hold, er at vår organisasjon må jobbe aktivt for revitaliseringen av kvensk språk. I

nasjonal sammenheng tar NKF/RK en stor del av byrden av arbeidet for revitaliseringen av kvensk språk, særlig når det gjelder aktiviteter utenfor skoleverket.

Følgende større prosjekter er drevet frem av vår organisasjon de siste årene, og som feks trekkes frem i Norges rapporter på *Minoritetsspråkpakten* og *Rammekonvensjonen for vern av nasjonale minoriteter* som noen av de hovedtiltakene for kvensk språk:

- Språkreir i barnehager i Porsanger kommune i samarbeid med Kvensk Institutt og Porsanger kommune
- «Leselyst»-prosjektet, et omfattende prosjekt i flere steg med utarbeiding av kursmateriell, opplæring av kursholdere og kurstilbud til alle lokallag, med språklig aktivisering av barn og voksne
- Mentor-lærling-prosjekt sammen med Universitetet i Tromsø
- Jevnlige språkkurs for voksne og barn i lokallagene
- Språkleir for ungdom
- festivaler,
- teaterprosjekter,
- innsamling av immaterielt kulturarv
- etc

Det er klart at disse aktivitetene er avhengig av administrativ støttefunksjoner i organisasjonen. Høyt aktivitetsnivå som beskrevet i høringsutkastet og i tillegg slike prosjekter krever mye av ledelse og administrasjon i organisasjonen.

En økning av aktiviteter

- ▲ på et høyt nivå
- ▲ som når ut til mange
- ▲ og gode prosjekter i samarbeid med andre institusjoner

er ønskelig, og en belønning av slik aktivitet gjennom fordelingsnøkkelen vil være et positivt incentiv. Dette vil også sette organisasjonene i stand til å ivareta slike aktiviteter og prosjekter over lengre tid, og sikre at de ikke blir enkeltstående krafttak fra organisasjonen.

For vår organisasjon vil medlemmer + lokallag gi ca 5500 poeng, og da utgjør selv full uttelling i aktivitetsnivå på 1000 poeng en forholdsvis liten andel, til tross for at høyt aktivitetsnivå er svært ressurskrevende.

Derfor bør et høyt aktivitetsnivå få større uttelling i poeng, med større spenn spesielt for høyt aktivitetsnivå, muligens med et ekstra nivå på toppen av de foreslåtte tre nivåene. Vi setter vår lit til at departementet finner en fornuftig løsning på dette.

Kulturtiltak og kulturfond

Det er en forskjell på de ulike nasjonale minoritetene i hvorvidt de har andre muligheter til å få midler til kulturtiltak. De minoritetene som ikke har et kulturfond, har ikke noen øremerkede tilskuddsordninger til kulturforhold, og er derfor i en spesielt vanskelig situasjon. Dette må det tas hensyn til i fordelingene. Det er for eksempel svært tungroddde prosesser å skaffe støtte til festivaler.

Ungdomsarbeid

Dersom de nasjonale minoriteter skal ha mulighet til å overleve og utvikle seg som grupper, er man avhengig av å drive et ungdomsarbeid. Dette må gi et betydelig utslag på fordelingsnøkkelen. Organisasjoner som driver barne og ungdomsarbeid, og som har egne ungdomsorganisasjoner må få uttelling for dette. Vår ungdomsorganisasjon, Kveenuoret, som er svært aktive på flere felt, står faktisk utenfor de etablerte system for støtteordninger. Det er ingen støtteordninger tilpasset denne gruppen!

Utbetaling

Fristene departementet har satt seg selv for utbetaling, «*Driftsstøtten utbetales i to terminvise beløp, før 1. mai og etter 1. september.*», er uholdbare for at organisasjonene skal kunne drive sine organisasjoner hensiktsmessig. Terminvise utbetalinger som i verste fall kan komme til å utbetales hhv 31. april og 31. desember og ha store konsekvenser gjennom forsinket utbetaling av lønn, mangel av midler til aktivitet osv. Vi ønsker at dette skal endres til «*Driftsstøtten utbetales i to terminvise beløp, innen 1. februar og innen 1. september.*»

Og følgende må være en glipp «*Før utbetaling av første rate skal departementet ha mottatt en utbetalingsanmodning som inneholder: [...]• Revidert budsjett (tilpasset tilskuddsbeløpet).*», da dette må være ment å være for høsten.

Frivillig innsats

Departementet sier under delkapittel 5 at: «*Hovedregelen er at arbeid i organisasjonen skal være basert på frivillig innsats.*» Dette må nyanseres. Det synes som om departementet mener at arbeid som «*...skal bidra til at personer som tilhører de nasjonale minoritetene sikres effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem.* » som hovedregel skal baseres på frivillig innsats, men det er jo i strid med *Rammekonvensjonen for vern av nasjonale minoriteter!* Effektiv deltagelse på vegne av en nasjonal minoritet krever ressurser, og bare det å kunne være en høringsinstans i alle saker som berører det kvenske folket krever ressurser langt utover dagens nivå. Man kan ikke forvente at organisasjonene skal være en seriøs forhandlingspart og talerør for minoritetene uten at de gis økonomiske rammer til dette.

Vi vil til slutt minne om at de frivillige organisasjonene til de nasjonale minoritetene er de eneste instansene som jobber politisk for å sikre de nasjonale minoritetenes rettigheter og deltakelse i samfunnet, da vi ikke har egne politiske institusjoner. Derfor er våre organisasjoner i en særstilling i frivillighetssektoren. Vi ber departementet ta hensyn til dette i det avsluttende arbeidet med disse retningslinjene, og i alt videre arbeid som berører de nasjonale minoritetene og deres organisasjoner.

Oppsummering:

- Økt samlet bevilgning til de nasjonale minoritetene for å sikre «*...effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem.* » og for at organisasjonene skal være kompetente og gode samarbeidspartnere for departementene og andre.
- Høyere uttelling for høyt aktivitetsnivå og/eller nyansering av høyt aktivitetsnivå, herunder større prosjekter.
- Kompensering for at organisasjonene avhjelper myndighetene i deres ansvar for tyngre oppgaver som bl.a. språk- og kulturrevitalisering - og drift til dette.

- Det tas hensyn til at noen av gruppene mangler tilgang til midler i form av kulturfond el.l., herunder behovet for støtte til festivaler og andre kulturtiltak.
- Uttelling for aktivt ungdomsarbeid, på ungdommenes premisser
- Strengere frister for utbetaling av støtte som sikrer organisasjonene kontinuerlig drift
- Det tas hensyn til de nasjonale minoritetenes særstilling i frivillighetssektoren

Ystävällisin tervehisin • Vennlig hilsen

For NKF/RK

Hilja Huru
Leder

Ivar Johnsen
Generalsekretær

Kopi:
KD
Lokallag
Forbundsstyre